

[Γε] / ώργης πώς έχει ακόμη και τέσσερα μόδια γέννημα και ένα άρκουμπούζον
και μία πιστόλα / και τις φορεσιές του και τὰ ἐξῆς. Εἰς ὅλο τὸ παρὸν γεγραμμένο
τὰ λεγόμενα μέρην ἔμεινα κον / τέντοιιν και ἀνεπαμένοι και εἰς βεβαίωσιν βάζουν
και ἀξιόπιστους μάρτυρες. Ἀκόμη τάζει του / ἡ ἄνωθεν Ἀννέζαν ἡ θεία του ἕνα
χωράφιν νοῦς μοδίου εἰς τὸν Ξερόκαμπο σύνμπλιο τοῦ ποτὲ Φρανζέσκου Κουβαντι-
σ / μένου εἰς μαρτυρίας τῶν κάτωθεν.

/ — Μακάριο ἐρομόναχο Κοτογιάννης με θέλημα τῶν ἄνωθε στέργου και βεόνου
τὰ ἄνωθε.

/ — Με θέλημα τῶν ἄνωθε μαρτυρῶ κι ἐγὼ Μανώλης Τριατάφυλλος —

/ — Ἰωάννης Μηνιάτης νοτάριος ἔγραψα.

866

Διαθήκη

φ. 458r-v-459r

/ Ἐβγαλμένοι οἱ πόντοι τῆς ποτὲ Μαρίας και πρὲ Φραντζέσκου και Ἀντρια-
νέτας και Μπελέγρας και Μαρκέτου.

/ [Ἐβ]γαλε και ὁ πρὲ Χρυσῆς Σουμμαρούπας τὸν πόντο τῆς καυκάρας πῶχει
τὸ πηγάδι. Φ 496

/ Ἐβγαλμένος και ὁ πόντος τῆς καυκάρας τοῦ κονσούλου ἀπὸ τὸν υἱὸν του
τὸν Φραντζικάκη.

/ + Εἰς δόξαν τοῦ αἰωνίου Θεοῦ ἡμῶν ἀμήν. 1683/ ἐν μηνὶ Γεναρίου 21/
κατὰ τὸ παλαιὸ / εἰς τὸ Μέσαν Κάστρο τῆς Ναξίας εἰς τὸ ἀρχοντικὸν τῆς εὐγενε-
στάτης και μεγαλειοτά / τῆς ἀρχόντισσας κυρίας Ζανμπέτας Κορονέλλισσας ἐδῶ
παρὼν ἡ ἀφεντίαν της / ὅλη ὑγιῆς χωρὶς καμμιᾶς λογῆς ἀσθένεια καθεζομένη εἰς
καθένδρα σῶον / γὰρ ἔχειν τὸ νοῦ ἀκεραία τὴν γλῶττα καθαρά τὰς ἀκοὰς και τὰς
ἐτέρας της / αἰνστήσεις χάριτιν Χριστοῦ μὰ φοβιζαμένην τὴν ἁωρία τοῦ πικροτάτου
θανά / του μὴν τὴν καταλάβη ἀφνίδια και μείνην ἀδιόρθωτην ἐπροσχάλεσεν ἐμένα
τὸν / ὑπογράφοντα νοτάριον ἵνα τῆς ποιήσω τὴν μπαροῦσαν διαθήκην και ἐν μπρώ-
/ τοις ἀφήνει πᾶσιν τοῖς ἐν χριστιανοῖς τὴν ἐν Κυρίου ἀγάπη και τετελειωμένη συν-
χώ / ρεσιν ἔπειτα ζητεῖν και ἡ ἀφεντίαν της τὰ ὅμοια παρ' αὐτῶν εἶταν ἀφήνει
ὁ / λωνῶν της τῶν ἀρχοντόπουλω και ἐγγονιῶν της τὴν εὐχὴν τοῦ ἀφέντη τοῦ Χρι-

στοῦ καὶ / τῆς κυρίας μας Θεοτόκου καὶ τὴν ἐδικήν της καὶ τοῦ μακαρίτην τοῦ πατέραν τος. Ἐπειτα / λέγειν πὼς ἀπόστας ἤζηε ὁ μακαρίτης ὁ ἄνδρας της ἐκάμασιν τῆς ἄρχοντο / πούλας τος τῆς κυρίας Κατερίνας ἀβαντάριον διὰ νὰ πάρην ἄνδρα τὸν σινιὸρ / Νικολετάκην Σουμμαρούπα καὶ ὅσαν τῆς εἴχασιν ταμένα σὲ ὅλα τὴν ἐριφά / ρησεν ξεχὸς ποὺ ἐχρωστούσασιν ἀπάνων διὰ τὸ ἀμπέλι τοῦ Λιᾶ τ' Ἀγγέλου / τρακόσαν πενήντα ρεάλια καὶ ἔδωσέν τα ἀπὸ λόγουν τοῦ ὁ ἄνωθεν γαμπρός της / ὁ σινιὸρ Νικολετάκης καθὼς ἦτανε ταιριασμένοι. Ἀκόμα λέγειν πὼς τὸν ἄρχον / τόπουλόν της τὸν σινιὸρ Χρυσάκην διὰ τὸ παρὸν κόνσολος τὸν ἐπαντρέψασιν ὁ / πόστας ἤζηε ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας του καὶ ἐπουρκοτάξασιν του τὰ σπίτια / ὁποῦ κάθεται τὴν σήμερον ὁ ἴδιος αὐτὸς σινιὸρ κόνσολος ὁποῦ αὐτὰ ἦτανε πουρ / κὶν τοῦ πατέραν του καὶ ἔτζι τοῦ τὰ κοφερμάρει πάλι καὶ ἡ κιουρά ἡ μητέραν του καὶ ὁ / κόμη τοῦ δίνει καὶ ἀπὲ λόγουν της τὸ ἀμπέλι τοῦ ἀφέντη τοῦ Χριστοῦ στὸ Λιβιάδι ὁποῦ εἶναι / γονικόν της ἀποθανώντας της. Ἀκόμα λέγειν καὶ διὰ τὸν υἱόν της τὸν σινιὸρ Μαρκέ / τον πὼς τὸν ἐπάντρεψεν καὶ εἰσὲ ὅ,τιν τοῦ ἔταξε ὅλα τοῦ τάχειν δοσμένα μόνον / τὰ ἴδια σπίτια ἀνώγια κατώγια ὁποῦ κάθεται στὴν σήμερον εἶναι τοῦ αὐτοῦ Μαρ / κέτου καὶ ἔτζι πάλι ἀποθανώντας της νὰ εἶναι ὅλα ἐδικὰ του κατὰ τὸ γράμμα ποὺ / τοῦ ἔχειν καμωμένο. Ἀκόμα λέγειν πὼς ἐπάντρεψεν καὶ τὴν ἄρχοντοπούλαν της / τὴν κυρία Μαρία καὶ εἰσὲ ὅσαν τὴν ἐπουρκοτάξε ὅλα τῆς τάχειν δοσμένα καὶ / τῶρι πάλι τῆς ἀφήνει ἓνα κομμάτιν λιογύριν ποὺ ἔχει ἀγορὰ εἰς τίς Μέλανες / ἀπὸ τοῦ / Ληναρᾶ / τὸ σύνμπλιο τοῦ πρεβολιοῦ ὁποῦ τῆς ἔδωκε πουρκὶ μὲ τὴν κοντετζιὸν ἐτούτην / νὰ τὸ τρώγην ἡ ἀδελφήν της ἡ Ἀντριανέτα καὶ ἀποθανώντας της τῆς Ἀντρια / νέτας νῆναι καὶ τὰ δύο τῆς αὐτῆς κυρίας Μαρίας. Ἀκόμα καὶ τὸ ποτιστι / κὸν ὁποῦ ἔχει ἀγορὰ ἀπὸ τὸν Ἀχουμάτη ἐκεῖ κοντὰ εἰς τὰ ἴδια πρεβόλια νὰ εἶναι καὶ αὐ[τὸν] / τῆς αὐτῆς κυρίας Μαρίας μὲ τὴν κοντεστιὸ νὰ τὸ τρώγην καὶ αὐτὸν ἡ Ἀντριανέτα ὥσπ[ο] / τε ζῇν καὶ μετὰ τὸν θάνατόν της ἐδικόν της. Ἀκόμη ἀφήνει της καὶ ζᾶ καματερά δέκα. / Ἀκόμα λέγειν διὰ τὴν θυγατέραν της τὴν κυρία Μπελέγρα πὼς κατὰ τὴν σεντέτζι / α ποὺ ἐκάμασιν οἱ ἄρχοντες ὁποῦ ἐβάλασιν ἀπάνω διὰ πρᾶμα τοῦ πατέραν / της ἐριφά-ρησέν τηνε ὅ,τιν ἐποφασίσανσιν τῶρι πάλι τῆς ἀφήνει ἀπὲ λόγουν της ἓ / να κομμάτιν ἀμπέλι μὲ χωράφιν εἰς τὸ μέρος τοῦ Ἀπεράθου εἰς τὸν τόπον τῆς Ἀγίας / Κυριακῆς τὸ ἔχει ἀγορὰ ἀπὲ τὸν Δημήτρη τοῦ Περούλη ἀκόμη ἀφήνει της καὶ ἓνα κομμάτιν / χωράφιν εἰς τὸν Ἅγιο Βασίλην τῷχει ἀγορὰ ἀπὲ τὸ Μανώλη τοῦ Πετρίτην ἀφή / νει της καὶ ζᾶ καματερά δέκα ἀκόμη ἀφήνει τοῦ υἱοῦν της τοῦ ἀφέντη τοῦ παπᾶ κυρί / ου πρὲν Φραντζέσκου διὰ τὸ παρὸν σινιὸρ βικάριου μία καυκάρια ὁποῦ ἔχειν εἰς τὸν ἀφέ / τη / τὸν Ἅγι / ον / Πέντρο [[...]] ποὺ εἶναι ἀπὸ τοῦ πατέραν του τὴ μοναχικήν της τὴν σύνμπλια τῶν / πραγμάτων τῆς ἀδελφῆς του τῆς

κυρίας Μαρίας ακόμη δίνει του και από λόγουν της / μία καυκάρα στὸν ἀφέντη τὸν Χριστὸν τὴν ἀποπανωθιὸ τοῦ ἀμπελιοῦ ποὺ εἶ / ναι τὰ παλιόσπιτα μὲ τὴν κοντε-
τζιὸν ἐτούτην νὰ τῆς κάνη μία λειτουργία τὸ / μήνα καὶ μετὰ τὸ θάνατόν του νὰ
πηγαίνει ἡ αὐτὴν καυκάρα εἰς τὰ χέρια τοῦ ἀδελ / φοῦν του τοῦ σινιὸρ κονσούλου
εἰς τὰ παιδιὰ του. Ἀκόμη ἀφήνει του καὶ ζᾶ καματερά εἴκοσιν. / Ἀκόμα λέγειν
πὼς τὰ πράματα ὅπου ἔχειν εἰς τὸν ἀφέντην τὸν Χριστὸν λιβάδι πο / ταμίδες αὐλές
καὶ ἡ καυκάρα ἡ ἀπόζων ἡ τρανὴ νὰ εἶναι τῆς θυγατέρας / ε τῆς τῆς κυρίας Ἀντρια-
νέτας καὶ ἀκόμη καὶ δύο κομμάτια ἀμπέλι ὅπου ἔχειν / ἀγορὰ εἰς τ' Ἀπεράθου
ἀπὲ τὸν Μανώλη τὸν Μπετρίτην μὲ τὴν κοντετζιὸν ἐτού / την ἄνι γενῇ μοναστήριν
γυναικεῖον νὰ ἔμπη μέσαν καὶ νὰ τὰ ἀφιερῶσιν εἰς τὸ / αὐτὸν μοναστήρι εἰ δὲ καὶ
δὲ γενῇ νὰ τᾶχην τῆς ἐξουσίας της καὶ πάλι ἂν ἴσως καὶ κάμη κα / νένα πρᾶμα κόν-
τραν εἰς τὴν τιμὴν της ἡγου σὲ ἀτυχία νὰ μὴ μετεχένη ἂ / π' αὐτὰ τίπετις μόνο
νὰ στρέφονται εἰς τὰ ἀδελφίαν της εἰ δὲ καὶ στέκην εἰς / τὴν τιμὴν της καὶ τύχη της
θάνατος ὅπου ἤθελε θελήσειν ἄς τὰ ἀφήσειν / καὶ ἀκόμη λέγειν πὼς σὲ ὅσαν ζᾶ
ἐθέλασιν τῆς εὐρεθοῦσιν μετὰ τὸν θά / νατός της ξεχὸς τὰ ἄνωθεν ποὺ τάζει ὅλα
νᾶναι καὶ αὐτὰ τῆς ἄνωθεν / Ἀντριανέτας. Ἐτζι στὰ ὅσαν ἤδωκε καὶ εἰσὲ ὅσαν
ἀφήνει εἰς τὰ / ἀρχοντόπουλάν της ὅλα νὰ τᾶχου μὲ τὴν εὐχὴν της εἰ δὲ λέγειν
ὅποι / ο παιδὶ ἤθελε εὐρεθῇ ἐνάντιο ο εἰς τὰ ὅσαν παραγγεῖλει καὶ εἰς / τὰ ὅσαν
ἤφηκε νὰ σκανταλίσην καὶ νὰ συνχύση ἓνα τὸ ἄλλο λέγειν πὼς τοῦ ἂ / φήνει τὴν
κατάρα τοῦ ἀφέντη τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς κυρίας Θεοτόκου καὶ τὴν ἐδικήν της καὶ /
τοῦ μακαρίτην τοῦ πατέραν τος καὶ ποτὲ σὲ καλὸν νὰ μὴ πάγη ὅποιος / ἤθελε εὐρε-
θῇ ἐνάντιος εἰς τὴν μπαροῦσαν της διαθήκην. Ἐτι ρωτηθεῖς / παρ' ἐμοῦ τοῦ νοτά-
ριου εἰ ἔχην παραγγεῖλει τί ἕτερον καὶ εἶπε μου οὐχὶν εἰ μὴ / ἡ παροῦσαν της δια-
θήκην θέλει εἴσται ἰσχυρὰ βεβαία καὶ ἀχάλαστην βά / ζοντας καὶ ἀξιόπιστους μάρ-
τυρες εἰς ἀσφάλεια καὶ τὰ ἐξῆς ἀπογράφων / τας ἰδιοχείρως τος. Ἀκόμα λέγειν ἡ
ἀφεντίαν της πὼς τὴ φυτεία ὅπου ἔχειν / εἰς τὸ μέρος τοῦ Ἀγίου Πέτρου τὴν ἔχει
ἀγορὰ ἀπὸ τίς Μπαλιοποῦλες τὴν ἀφήνει καὶ αὐτὴν / τῆς ἄνωθεν εἰρημένης ἀρχοντο-
πούλας τῆς κυρίας Ἀντριανέτας κατὰ τὴν κοντε / τζιὸν ὅπου τῆς ἔχειν καὶ εἰς τὰ
ἄλλα πράματα. Ἀκόμη καὶ τὴν καυκάρα ὅπου ἔχει ἐκεῖ σιμὰ / ποὺ ἔχειν τὸ πηγάδιν
μέσαν τὴν ἀφήνει ὅ,τινος παπᾶ παραγγεῖλει μετέπειτα νὰ / τῆς κάνη δύο λειτουργίες
τὴν ἐβδομάδα καὶ νὰ πηγαίνει ἀπὸ παπᾶ ἕως παπᾶ τῆς / γενεᾶς μου. Ἀκόμα λέγειν
πὼς ὁ ἀρχοντόπουλός της ὁ ἀφέντης ὁ πρὲ Φραντζέσ / κος εἶχε ἓνα σκρίτον καμω-
μένο διὰ πενήντα ρεάλια ὄντας ἐπήγαινε εἰς / τὴ Ρώμη τῆς κερὰ Κυριακῆς τοῦ
Ἀγγελεῖ καὶ ἐπλήρωσέν το ἡ ἀφεντίαν της κεφά / λι καὶ διάφορα ἕως τὴν σήμερον
καὶ πῆρε τὸ σκρίτον εἰς τὸ χέριν της καὶ τὰ ἐξῆς.

/ — Χρυσῆς Κορονέλλο μάρτυρα παρακαλετὸς

/ — Γιάκουμος Κάστρης παρακαλετὸς μάρτυρας
/ — Μιχάλης παρακαλετὸς μάρτυρας στὸ παρὸ —
/ — Ἰωάννης Μηνιάτης νοτάριος ἔγραψα.

867

Τροποποίηση διαθήκης

φ. 459r-v

/ Εἰς δόξαν Χριστοῦ ἀμήν. 1687/ Μαΐου 21 κατὰ τὸ παλαιὸν Ἀζία.

/ Ἐκράχθηκα τὴν σήμερον ἐγὼ ὁ ὑπογράφων ὑπὸ τῆς εὐγενεστάτης / καὶ μεγα-
λειοτάτης ἀρχόντισσας κυρίας Ζαμπέτας Κορονέλλας ἡ ὁποία / εὐρισκομένη κλινή-
ρισσα καὶ ἀσθενὴς τῷ σώματι ταῖς δὲ φρεσὶ καὶ / αἰσθήσεις σῶα καὶ ἀκέραια ἔκαμε
νὰ τῆς ἀναγνώσω τὴν πα / ροῦσαν αὐτῆς διαθήκην καὶ γροικώντας καταλεπτῶς τὴν
πε / ρίληψιν ὅπου ἐδῶ περιέχει λέγει καὶ παραγγεῖλλει [[.]] κατὰ τὸ / παρὸν ὅτι
ἐπειδὴ καὶ εἰς τὸ διάστημα τοῦ καιροῦ ἀπήτας ἔπραξε / τὴν παρὼν καὶ ἕως τὴν
σήμερον νὰ ἐφθάρησαν τὰ ζῶα ὅπου / ἀφήνει εἰς τὰ ἀρχοντόπουλά της καὶ νὰ λέγη
πὼς δὲν τῆς εὐρίσκουν / ται τώρα σηκώνει ἀπὸ ὅλους τοὺς λοιποὺς τὰ ὅσα διὰ κάθε
πρόσωπο / καὶ παιδὶ ὀνοματίζει καὶ μόνο τῆς ἀρχοντοπούλας της τῆς κυρίας Ἀν-
δρι / ανέτας ἀφήνει μοναχικὸν της πᾶσα λογαριασμὸν ποὺ ν[] / καὶ νὰ μετέχη
εἰς τὰ λεγόμενα ζῶα καὶ τὰ δρέπη περὶ νὰ χ[] / τα τὸν τόπο τοῦ οἱ κοντετζιόνες
ποὺ περιέχει ἡ αὐτὴ διαθήκη κ[αί] / ἂν γενῇ μοναστήρι νὰ ἐμπῇ καὶ νὰ τὰ προση-
λώσῃ ὅλα ὅσα τ[ῆς] / ἀφήνει. Εἰ δὲ καὶ ἀποβιώσῃ μὲ τιμὴν νὰ τὰ δώνη ὅποιου
ἀδελ[φ] / οῦ της θελήσῃ ἢ ποῦρι σ' ὅποιο μοναστήρι θελήσῃ. Ἀκόμη λέγει / ξέχωρα
ἀπὸ τοὺς ἄνωθε λογαριασμοὺς πῶς νὰ λάβῃ ἡ κυρία / ἡ Ἀνδριανέτα τῆς βρίσκονται
μερικὰ εἰς τὴν ἀμόμαξή μας / ζῶα καὶ ἐπειδὴ νὰ χρεωστῇ ὡς λέγει τοῦ ἀφέντη
Νικολέττου τοῦ γαμπρ[οῦ της] / τὸν ἥβαλε καὶ ἐπῆρε ἀπὸ τὸν Μπιτζιᾶ μερικὰ
ζῶα ἀπάνω [] / ἴδιο χρέος τώρα πάλιν τοῦ δώνει ἅδεια νὰ λάβῃ καὶ τὰ ὅσα /
ζωντανὰ τῆς εὐρίσκονται στὴν ἀμόμαξα καὶ ἂν ἴσως καὶ τοῦ μείνῃ / ρέστος ὅς
λάβῃ καὶ ἀπὸ τὸν Ἀργουζῆ τὸ χρέος ὅπου τῆς χρεωστεῖ / καὶ σὲ κεῖνα ποῦναι στὸ
Σκεπόνι νὰ μὴν πορῇ νὰ βάλῃ τινὰς χέρι / μόνο ἡ Ἀνδριανέτα εἰς βάρος τῆς κατὰ-
ρας μου καὶ ἂν ἀποβιώσῃ / χωρὶς καμμίαν διόρθωσιν ὅς τὰ μοιράζῃ ὅλα μου τὰ
παιδιά./ Ταῦτα εἶπε καὶ ἐλάλησε μετὰ καθαρὰς γλώττης καὶ ἐρωτηθεῖσα λέγει /
καὶ τοῦτα πὼς ὅ,τι συρμὴ καὶ μασαρία τῆς εὐρίσκεται καὶ ροῦχα νὰ / εἶναι τῆς
κυρᾶς Ἀνδριανέτας καὶ ἔτ'ζι προσκαλεῖ καὶ ἀξιόπιστους μάρτυρες.

